

sekala večak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta " 2.60
za četr leta " 1.30

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovoda.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
hajajo list brez po-
sebne naročnine.

Posamezni listi době
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 41.

V Mariboru, dne 12. oktobra 1899.

Tečaj XXXIII.

Kaj bo?

Maribor, dne 11. oktobra.

Grofu Claryju, ki predseduje novemu uradniškemu ministerstvu, so se začeli avstrijski politiki posmehovati. Z veliko hlastjo išče novopečeni minister po vseh državnih kotih političnih osebe, da jih pokliče k sebi ter se potem z njimi posvetuje o političnem položaju, o bodočem državnem zboru in o drugih takih negotovih in nejasnih stvareh. Prijatelji bodo hvalili grofa Claryja zaradi tega, češ, kako previden je, kako pozoren je, kako poukaželjen. Oni pa, kateri nimajo nobenega vzroka se navduševati za Claryja in ki imajo torej v teh rečeh neskaljen pogled, bodo rekli, glejte kako nemirno vest ima grof Clary, ker se tako dolgo posvetuje, ker se tako dolgo ne more odločiti za noben resen korak. Znano je namreč, da bo prvo delo Claryjevega ministerstva, da se ukloni zahtevi prusaško-izdajalskih Nemcev ter odpravi jezikovne naredbe. Prvo delo Claryjevo bo torej, da Avstriji zvestim Slovanom da krepko zaušnico . . . Ne čudimo se, da se grof Clary boji tega koraka.

Slovani smo v Avstriji v večini. Veliko zaušnic, ki smo jih dobili od nadutih, gospodažljnih Nemcev, smo vtaknili v žep, brez ugovora, brez odpora. A četudi smo molčali, vendar zapomnili smo si jih le. In sedaj nam bo kmalu preveč. Kdo ve, če ravno ta prihodnja zaušnica, ki nam jo že odmerja grof Clary, ne spravi potrpežljivih slovanskih narodov iz duševnega ravnotežja? Zakaj zahtevajo prusaški Nemci, da se od-

pravijo jezikovne naredbe? Ali so morda te naredbe krivične, ali so nevarne za obstanek Avstrijije? Ne! Jezikovne naredbe so strogo pravične, in za obstanek Avstrijije ne le na Češkem ampak po celi Avstriji potrebne. Prusaški Nemci hočejo le radi tega odpravo jezikovnih naredb, ker ne trpijo, da bi slovanski element se utrdil v Avstriji, kajti Avstria mora po njihovi volji postati pruska pokrajina, katero treba torej že naprej ponemčiti.

In grof Clary ima prav, ako si premišljuje, predno ugodi željam avstrijskih Prusakov. Slovani se ne bodo dali več razžaljevati, posebno kadar se gre za njih narodnost in za obstanek njim drage domovine avstrijske. Slovani nočejo biti več sužni, ki naj le dejajo, ki naj le plačujejo davke, ki naj le dejajo vojake, ampak oni hočejo tudi začeti govoriti kot gospodje v Avstriji. Časi so se hvala Bogu spremenili!

Slovani že zanaprej protestujejo proti vsakemu koraku novega ministerstva, ki bi bil žaljiv, neugoden za Slovane. Slovanski poslanci naj se trdno postavijo ob rob, kajti prepričani naj so, da za njimi stojijo vsi slovanski narodi, ki se nočejo dati več prezirati, teptati in pritiskati ob steno. Bodočnost Avstrijije bo in mora počivati v slovanskih rokah, naj še se grof Clary tudi bolj previdno in skrbno posvetuje o njej kakor sedaj.

Kaj se godi v južni Afriki?

«Slov. Gospodar» prinaša že dalj časa kratka poročila o dogodkih v južni Afriki;

se me, dragi dobrotniki, in podarite miločino ubogemu prosjaču!»

Kajpak, da mi pri teh njegovih besedah niti na misel ni prišlo, da bi se spomnil njegove glave. Mimo tega zamrla je že vsa ljubezen v mojem srcu; le žalost je bila moj delež in miločina predmet mojega koprnenja.

Prej so me metali pod mizo — zdaj nimam niti strehe niti mize. Moj gospod je, kakor ptič; samo da nima perutnic, kakor ptič, da bi si mogel vzeti hrane, kjer se mu ljubi. On je, kakor cvetica na polju; ne prede, ne dela — pa tudi ne jé. Postaja ob cestah osamel, kakor v plotu kol ter čaka, da mu ne zdrkne v me kaka drobtina z mize bogatega sveta. Ljudje se nič več ne brigajo za mě; gredó mimo mene, kakor bi me prezirali. Dobro, to me konečno nauči, da tudi jaz preziram ljudi. Priznavam, da nisem oslabel, kar sem v službi gospoda — berača. Ponosen sem na to, da služim najrevnejšemu črvu na svetu, in da imam toliko moći, kakor ponosa, postavl bi se in zagrmel bi v uho sveta, da bi vstrepetal gospod in bogatin, kadar bi zavpil: «Glej, kdo bolje razume, kaj je ljubezen?» Ako bi izmed teh klobukov, kateri hodijo mimo mene, le jeden slutil, kaka osoda ga še more zadeti, dvomim, ali bi se potem tako bahato nosili na človeških glavah? In glej, tudi jaz sem njihov brat,

transvaljska država in Anglija, ki ima v tem delu sveta mnogo zemljišča, ste si prišli tako navzkriž, da je vsak dan pričakovati začetka vojske, če se že ni vnela.

Sicer pa se naj stvar v južni Afriki razvije tako ali tako, vsekako je to, kar se godi tam, za nas jako poučno, in zato se nam zdi koristno, da ondotne odnošaje našim bralcem, kolikor toliko pojasmnimo.

Do 17. stoletja v najjužnišem delu Afrike ni bilo stalnih evropskih naselnikov; ali v prvi polovici tega stoletja izselilo se je tje nekoliko tisoč nizozemskih kmetov v nadi, da se jim bode tam godilo bolje nego doma. Ker je podnebje za kmetijstvo ugodno, zemlja rodovitna in tudi bogata rudninskih zakladov, nizozemska kolonija pa bila jako delavna, se je začelo razvijati blagostanje. To pa je la-komne Angleže začelo tako mikati, da so se od leta do leta bolje selili med pridne Nizozemce; nazadnje je njih število narastlo toliko in njih vedenje postalno tako neznosno, da so Nizozemci bili l. 1836. primorani izseliti se. Ustanovili so kar tik stare domovine državico Natal; ta je porodila črez nekaj let državico oranjsko in ta l. 1852. zopet republiko transvalsko, kateri je Anglija izrecno pripoznala samostalnost. Vse tri države mejijo druga z drugo. Prvi dve ste prišli tekomp let v neko odvisnost od Anglije, in tudi transvalski republike se je hotela nenasitna velesila polotiti, ali transvalski kmetje so roparico tako naklestili (1881), da ta dolgo ni imela poguma, stegniti roko tje, kjer si jo je opekla. L. 1884. se je naredila med obema državama pogodba, vsled katere se je njiju

istega očeta sin, katerega sinovi so oni; ó, da bi vsaj eden njih verjel, da sem njihov brat!

Radi tega pa vendar ne smem vsega preklinjati. Danes pride mimo mene minister, stoprav oni minister, na kojega glavi sem se odpravil prvič v svet. Moj gospod je pel običajno jeremijado svoje bede. Minister se je vstavil, pogledal mojega gospoda, motril mene. Ne, na ta pogled ne pozabim, če tudi bi sto let še živel. Solza je zalila moje motno oko, in če bi bil mogel govoriti, zapel bi mu bil tako toplo zahvalo, kakorše ne sliši v nobeni operi. Ali me je spoznal? Ali se mu naj izdam? Bi-li mi verjel? Bi-li poznal moj glas? mojo podobo? Toda videl sem, da ima človeško srce. «I servus, Martine!» rekel je in padel je v mene — dukat. Da se nisem spomnil svoje starosti, ogladanosti in bede, padel bi mu okoli vrata. — Ministrov vzgled je našel mnogo posnemovalcev! Kmalu se je vsipaval v me zlatov in srebrnikov, da bi se bil skoro raztrgal pod njih težo.

Razun tega je minister povabil mojega berača — gospoda, da bi si vsak dan prišel po podobno dukatovo drobtinico. S tem si je moj gospod opomogel. Minister je vendar moral poznati mojega duha!

Moj gospod si je kupil novi klobuk — pa Bog ne zadeni, da bi me bil zavrgel!

Listek.

Klobukova povest.

(V. Hálek. — Jan Stanovsky.)

(Konec.)

V.

Moj novi gospod — srce mi poka pri tem (če še imam kak košček srca); ali naj nazivljam svojega novega gospodarja gospoda?

Moj novi gospod bil je — berač.

Iz teh kratkih besed spozna že vsakdo, da se je dovršila tragedija mojega življenja, in se že bliža katastrofa.

Imam — li še pravico misliti, da sem velik duh? Smem — li navzlic vsemu svetu ostati pri tem mnenju?

Moja mladost je izginila, ovenela je moja krasota, nagubano je moje čelo, lasje so mi osivelji, pleša moja spominja na profesorjevo zrcalo na glavi, sključen sem, teža trudapolnih let me tlači k zemlji — vse me opominja, naj si poiščem grob: in k temu še na staru leta beračiti!

Izpovem, da niti ne vem, kako glavo ima moj gospod. Kajti nikdar me ne dé na glavo, marveč z mano v roki prepeva žalospeve svoje besede: «Ponižno prosim, usmilite

medsebojno razmerje določilo. Transvalcem se je odslej godilo zopet dobro, in imetje se jim je množilo, ker je izvoz vsako leto bil večji od uvoza. Prodaja se volna, kože, tobak, srebro, baker, slonova kost, zrnje, nojsko perje (noj je največji ptič), najglavnnejše svote pa donaša zlato. Od l. 1890. sem pa so našli v svoji deželi toliko novih zlatih rud, da so l. 1898. dobili že 122.930 kil jako čistega zlata, in je izvoz samo te rude imenovano leto jim dal 143 mil. gld. Nikjer na vsem svetu ne pridobiva se toliko zlata, kakor tukaj, in veščaki trdijo, da ga bode še črez desetletja tukaj največ. Kaj se je toraj čuditi, če so Angleži zadnja leta kar trumoma vreli v Transval, tako da znaša število prebivalstva, ki ga je bilo l. 1886. pol mil., danes dober milijon. Od teh je prvotnih posestnikov, namreč nizozemskih kmetov ali burov, kakor se imenujejo, le kakih 89.000, na 300.000 je črnih, ostali pa so zraven nekolikih Nemcev sami Angleži; teh je torej danes že mnogo več, nego burov samih. Dobri buri se vseljevanju Angležev niso ustavliali, ker v izvrstnih razmerah tem le niso zavidali k dobičku, ki so ga pri njih iskali, in ker so vsled zakonov bili vendar oni gospodarji v deželi; inozemec namreč ne uživa nikjer tistih pravic, kakor domačin.

Več let sem je bilo razmerje med Anglijo in Transvalom vsaj povoljno, ali od kar so postali zlati viri v tej deželi tako obilni, začelo je postajati drugače. Lakomnost angležka se namreč ni več dala brzdati, in hrepenenje po transvalskih rumenih zakladih je porodilo trden sklep, teh zakladov se polastiti. Zraven tega so si Angleži v politični načrt zapisali, da hočejo v Afriki imeti nepretrgano zemljische od izliva Nila dol do južnega konca črnega dela sveta. Seveda kar tako naravno reči, kaj se hoče, to je vendar presamotno; tako dela ropar, ki za grmom čaka potnika; torej si je treba nekaj izmisli, kar dovede do prepira in po prepiru menda do cilja. Zato so Angleži svoje transvalske naselниke že pred par leti naščuli, da se vedejo, kakor bi bili oni gospodarji. In mislili so si tako dalje: buri tega ne bodo pripuščali, nato pritožbe angležkih naselnikov pri nas v Angliji, mi se seveda moramo za brate v Transvalu potegniti, in sicer bomo zanje zahtevali tiste pravice, kakoršne imajo buri; če se buri udajo, je transvalska država vsled večine angležkih naselnikov naša, če se pa ne udajo, bode pa nam vojska naklonila zlato deželo. Ali to ni zvito iztuhtano? Da pa imajo tem več pravice, vtikati se v notranje stvari tuje države, trdijo sedaj Angleži, seveda lažnjivo, da jim to pravico daja omenjena pogodba iz l. 1884, ki njim pre pripoznava nekako nadvlado ali pokroviteljstvo nad Transvalci.

Kako se bo stvar razvila, bo pokazala prihodnost. Ne le Transval, ampak tudi Oranje in Natal razumeta položaj in sta pripravljeni vse žrtvovati, da se skupni sovražnik odbije in da osnujejo imenovane tri države, ki so

Dal mi je dostojo pokojnino, in še zdaj živim svoje stare dni pri njem v miru in pokoju. Jaz sem mu pomogel. Raca na vodi, nisem-li velik duh?

Epilog.

Nekoč je rekel neki pesnik: «Kar je namenjeno večno živeti, mora stopiti prej v življenje.»

Razvidno, da je to mislil o meni, bodi si, da sem mu takrat vsaj prišel na misel, bodi si, da sem mu dal povod te globoke misli. Pesniki namreč malokdaj imajo nove klobuke.

Zbral sem torej vse svoje stare sile in spisal to dogodbo o sebi samem v nadi, da budem, kakor mi tudi pristoja, večno živel, med sodobniki in med potomci. Kadar umrjem, razpošljem posebej parte, in prepričan sem, da se mojega pogreba vdeleži vsa sodobna mladež, cvet umetnosti in vede — klobuki stari in novi, neomadeževani in zamazanci, da budem obžalovan in oplakan srčno od vseh — — .

si po jeziku sestre, jedno zvezno državo. Ta misel v braniteljih moč podvaja, in Angležem, dasi so močnejji, utegne se še goditi prav slabo; če pa bi Nizozemce končno vendar premogli, bode jim ta zmaga silno draga. Afriške tri državice naberejo v vojni na 50.000 mož belokožcev, okoli 90.000 črnih in imajo nekaj nad 50 topov na razpolago. To je seveda malo proti vojni sili Angležev, ki morejo v Afriko odposlati do 325.000 mož in imajo vsakovrstnih topov na izobilje; mornarica v tem boju ne bo prišla v poštov. Ali pomisliti je tudi, da se buri vojskujejo doma in so izvrstni vojaki. Veliki so, močni, trezni, kako pogumni, vrhu tega še dobri jahalci in sigurni strelni.

Kar na svetu misli poštano, sočuvstvuje z buri in želi, da bi lakomni Angleži najmanje nič ne opravili. Tudi mi želimo afriškim kmetom najboljši uspeh.

Politični shod pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah.

V lepem vremenu in ob obilni udeležbi je zborovalo dne 8. oktobra v prostorih gsp. Peklarja politično društvo za ta okraj. Shod otvoril predsednik g. G. pozdravljajoč navzoča gg. dr. Pipuša in Kača, ki sta se blagohotno odzvala njegovemu pozivu, in mnogoštevilne udeležence. Nato jih je navduševal k ljubezni do slovenskega materinskega jezika, kar je bilo prav primerno za ta kraj, ker še tukaj mnogoteri in še celo kakor ves obstekel išče svojega zveličanja v nemškem jeziku in zamejuje jezik svoj domači. In kakor kladivo padale in udarjale so besede govornikove, kakor: človeka obsodimo, kateri svoje matere ne spoštuje; obsodbe in zaničevanja je vreden, kdor zaničuje jezik, ki ga je mati učila. Dokler se še jezik domači glasi, še čast naroda slavi. Slovenc, ki jezik svoj zaničuje, je podoben kmetu, ki je slekel kmečko obleko in se zavil v gosposko, in ni ne kmet ne gospod, podoben pogreti jedi, preoblečenemu vranu. Svoj jezik ljubite, tuj jezik spoštuje! Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.

Kot drugi govornik je nastopil gospod dr. Pipuš. V lepem, mirnem in stvarnem govoru nam je pojasnil, kako se tujci, naši sovražniki vedno bolj v nas zarivajo in nas izpodrivajo v vseh stiskah, na vseh črtah, okoriščajo se z našim denarjem, za nas pa, ko nas zaničujejo, kar nič ne skrbijo. Treba torej, da lastni naši sinovi na naši zemlji zagospodarijo. Da torej krivice od sebe odvrnemo in samosvoji postanemo, zahtevati moramo po svojih poslancih splošno, enako in neposredno volilno pravico, če že ne slovensko, pa vsaj jugoslovansko vseučilišče, slovensko nadsodišče ločeno od graškega, poseben namestniški oddelki in poseben deželnih šolski svet.

Predsednik predlaga resolucije, katere se sprejmo in sicer:

- Celjska policija naj se podržavi;
- proti socijaldemokratičnemu učitelju Hórvatku protestujemo;
- utrdi se zveza Slovencev in Hrvatov;
- pozdravlja se zadnji sklep državnozborske desnice skupnosti in edinstvi;
- shod opozarja slov. poslance, naj se čim prej onemogoči pot uvažanju italijanskega vina.

Veliko zanimanja pa so kazali naši kmetje za govor gsp. Kača, ki je razpravljal v poljudni besedi o koristi in potrebi kmetijskih zadrug. «Zadruge! to pa to!» In gnetli so se skupaj in bliže. Povdralj je govornik, da kmet zdaj mnogo bolj tlačani, kakor za prave tlake, in da mu od nikoder ni pomoči, niti od države ne, zato si mora sam pomagati. In to doseže v skupni moči, v združenju, po gospodarskih zadrugah. Skupno si lahko polja, živino in gospodarske pridelke zboljšujejo in množijo, zavarujejo, za dražjo ceno oddajejo, in zopet dosežejo večjo imovitost. — In še tisti večer je pristopilo 41

udov, osnovali smo zadrugo in še izvolili ves odbor, načelniki, nadzorniški in razsodniščni in upanja polni gledamo zdaj v boljšo bodočnost.

Državni zbor.

Državni zbor je z lastnoročnim cesarjevim pismom na grofa Claryja zaključen. Prihodnjo zasedanje se otvoril, kakor je že določeno dne 18. oktobra. Ker se je državni zbor zaključil, mora se pri otvoritvi novega zasedanja voliti novo predsedstvo. Razgrajski Nemci hočejo tudi jednega zastopnika, in kakor vse kaže, bo se dala mehka desnica pregovoriti. Prej opozicija nikdar ni imela svojega zastopnika v predsedništvu, ko so vladali Nemci v državnem zboru, zakaj bi torej sedaj Slovani moral drugače ravnati? Le ne bodimo premehki!

Grof Clary se posvetuje.

Grof Clary je izmed slovenskih politikov poklical k sebi na posvetovanje kranjska poslanca Povšeta in pr. Ferjančiča in štajerska poslanca viteza Berksa ter dr. Serneca. Mi ne vemo sicer osebno, kaj sta rekla osobito naša štajarska poslanca grofu Clary-ju, a prepričani smo, da mu nista mogla drugega reči, nego, da štajarski Slovenci zvesto čutijo s Čehi, da se bodo bojevali za njihove pravice in da se ne bojé opozicije, kajti njim se v opoziciji ne more slabše goditi kot sedaj. V opoziciji bomo vsaj smeli odkrito povedati, kako se nam godi, česar dosedaj nismo smeli iz različnih višjih ozirov.

Čujte, slovenski kmetje!

Nemci je začelo jeziti, da spodnje-štajarski Slovenci nočejo nič več vedeti o Gradcu in da zahtevajo za južni Štajzar samoupravo. Posebno jim ni prav, da jim naši poslanci odkrivajo, kako malo skrbijo Nemci v Gradcu v gospodarskem oziru za nas Slovence. Ko je zadnjič govoril dr. Rosina v tem smislu na jareninskem shodu, napadati so ga začeli nemški listi ter rekli, da to ni res, da bi Nemci ne skrbeli za nas v gospodarskem oziru. Poglejmo si celo stvar zopet jedenkrat! Ako mislijo Nemci, da že dovolj skrbijo za nas v gospodarskem oziru, ako pobirajo od Slovencev visoke davke, potem seveda dr. Rosina ni imel prav, kajti gledé pobiranja davkov skrbijo Nemci v Gradcu res vzgledno za nas! V vsakem drugem oziru pa je imel dr. Rosina prav.

Nemci v Gradcu nimajo srca za spodnje-štajarske Slovence. Že 100 let prosijo Slovenci za uravnavo Pesnice, a nič se ne zgodi, leto za letom prosijo Slovenci za uravnavo Sotle, a še tudi ni prišlo čez pogajanja. Nemcem na Gornjem in Srednjem Štajaru pa se uredi vsak bistrejši potok. Nam dežela ne žida deželnih cest, kakor Nemcem, mi si jih moramo sami po okrajih in občinah. Nemcem dajejo denar za gledališča, za jahališča, za drsalnišča, da se v njem zabavajo nemški gospodiči in gospice, Slovencem ne dovolijo niti jedne meščanske šole za njih ukažljeno deco. Za nemške dijake ustanavljajo v Celji stipendije, v Ptiju Studentenheim, za slovenske dijake se ne brigajo, ako še tako gladujejo. Slovenec se ne vzame v deželno službo, ampak rajši hodijo na Prusko po deželne uradnike. Tako se je zgodilo na vinarski šoli v Mariboru. In vendar jo plačujejo tudi slovenski groši. Vinogradnikom grozijo sedaj s kaznijo, ako ne popravijo cest med vinogradi, da se bo nemška gospoda lažje vozila v svoje vinograde, ki jih ima že tu in tam na naši zemlji. Kmetijska družba ne pozna Slovencev, pač pa nemško gospodo po Spodnjem Štajarskem, katerim skrbi za posle s tem, da jih obdaruje. Kje je torej ista skrb Nemcev v gospodarskem oziru za Slovence? Nikjer, zato pa je celo prav, da kličemo: Proč od Grada, proč od Nemcev!

Hrvatsko delavstvo.

Hrvatski delavci osnovali so si samostojno stranko na popolnoma krščanski podlagi ter bodo izdajali v Zagrebu svoj list. »Hrvatski radnički glas« bode prenehal izhajati v Sisku, ter se bode združil z novim delavskim listom v Zagrebu. Ta korak hrvatskega delavstva je velevažen. Vidi se, da se pričenja tudi na Hrvatskem jasnit.

Vojska.

Vojska med Angleži in Transvaalom še se ni začela. Mogoče, da na zadnje vojske še sploh niti ne bo. Stari angleški kraljici se je namreč začela oglašati vest, ki ji pravi, da Transvaalci niso ničesar zakrivili, kar bi Angleži sililo v vojsko, ampak Angleži sami iščajo vojsko, ker bi radi dobili v svoje roke zlatopolno deželo transvaalsko. Videli bomo, kdo bo zmagal, ali poštenost kraljice, ali sebičnost angleškega ljudstva.

Cerkveno-politične zadeve.**Kje je naša zavednost?**

Izpod Pohorja.

Po ustavnih zakonih so v Avstriji enakopravni vsi narodi, vse vere. Da pa veljaš kaj v državi, moraš se posluževati svojih pravic. Bolj ko čuvaš in rabiš svoje pravice, več upliva imaš v državi. Kdor pa svoj talent zavije v robec, ta si ne le ničesar ne pridobi, ampak še kar je dobil, mu vzemó.

V Avstriji je nas katoličanov ogromna večina. Po ustavi smo enakopravni z državljanji drugih veroizpovedij. Ali kake pravice vživamo, kako se z nami postopa, koliko se ozira na nas, koliko štejemo med silami, ki rivajo državni voz? Odgovor dobiš, če le pogledaš v kak nasproten list; če stopiš v kak nasprotnikov shod; če se vsedeš v kako višjih, srednjih, pa tudi nižjih šol; če pretehaš parlamentarno delovanje; če opazuješ sestav ministerstev in drugod ga dobiš. Poglejmo samo po časopisu ter se vprašajmo: Se li pisari in sme pisariti o katerikoli drugi veri in nje privrženih v Avstriji tako, kakor o katoliški veri in avstrijskih katoličanh? — Zakaj pa se nam katoličanom godi tako? Zato, ker se sami ne zavedamo, da smo enakopravni z drugimi državljanji, in ker sami odločno ne branimo in ne rabimo svojih pravic. Sv. Pavla so dali nekoč rimske sodniki s šibami pretepsti. Rimske postave so pa prepovedavale pretepati rimskega državljanja. S ponosom in odločno se je sv. apostel nasproti državnim uradnikom skliceval na to, da je rimski državljan, ter zahteval od njih očitno zadoščenje. In sodniki so se vstrašili, prišli in apostola prosili za odpuščanje. Nas katoliške Avstrijane pretepajo in blatijo po časnikih in zborovanjih, kolikor se komu poljubi, tudi lete palice, kamenje in pljunki na nas; mi smo pa bolj potrežljivi ko sv. Pavel, in ne zahtevamo zadoščenja. Če je ta potrežljivost krščanska čednost, je vprašanje, ki bi ga bilo vredno rešiti. Uči se vsaj, da se zoper čednosti lahko pregreši »per excessum« in »per defectum,« toraj zoper potrežljivost, če si preveč ali premalo potrežljiv.

Nedavno je pisal znamenit katoliški mož dr. Ebenhoch: »Dve leti smo mirno gledali in potrežljivo prenašali vse zaničevanje in peganjanje svojih nasprotnikov. Toda naša potrežljivost je pri koncu. Vidi se, kakor da bi se v naši državi bali le onih, ki so radikalni. A radikalni moramo biti i mi. Katol. ljudska stranka je močna stranka; za njo stoji nemško prebivalstvo planinskih dežel. To dobro ljudstvo mora samo svojo stvar vzeti v roke in videti hočemo, ali bo odmeval nje glas. Tako ne more in ne sme iti dalje.« Zveselili smo se teh besed ter rekli: »No, sedaj bo vendar konec naše mlačnosti, ter postanemo vroči!« — Bog ve!

Res, katol. stranka v Avstriji je, ali bolje rečeno, bi bila močna stranka; za njo bi stala ogromna večina ne le nemškega prebivalstva, temveč tudi drugih narodov po širni Avstriji, ko bi imeli tako skupno stranko. Socijalni demokrati imajo organizacijo s sedežem na Dunaju, kjer so zastopane vse narodnosti in dežele; mi katoličani je nimamo. Razkosani se kosamo tu in tam z nasprotniki. Ker nimamo enotnega vodstva in črteža, ne nastopamo s tako močjo, da bi nas morali slišati, vpoštovati, spoštovati. »Boj je cloveško življenje«, kolikor se te besede povdarjajo in polagajo na srce. Če so važne za zasebno, gotovo tudi za javno življenje. A če trobenta le slab glas daje, kdo se bo pripravljal na boj? Da bi nam nebesa poslala moža, ki bi zdramil in sklical v boj za svoje pravice vse avstrijske katoličane s klicom: »Bratje! vemo, da je že ura, da vstanemo od spanja!«

Dopisi.

Iz Slovenske Bistrike. (Volitve). Razpisane so nove volitve za naš okrajni zastop. Dne 22. oktobra začnemo. Nasprotna stranka, njej na čelu g. Stiger, štacunar v Slov. Bistrici, se že celo leto pripravlja na njo. A tudi mi kmetski narodni volilci, bodisi v velikem posestvu, kakor tudi v občinah, smo pripravljeni. Kdor je zasledoval delovanje poprejšnjega nemško-liberal. zastopa in sedaj že 12 let v slovenskih rokah se nahajajočega okrajnega zastopa, temu ni treba očali, da vidi veliko razliko med prej ali slej. Ko je okrajni zastop prišel v naše domače roke, bilo je takrat okroglih 38.800 gld. dolga. Kako se je v hranilnici gospodarilo, še tukaj navaja ne bom. — Sedaj se je reklo začeti delovati in ob enem varčevati. Takoj se je sklenilo, da se bodo vsa nadzorovanja cest in vse potrebne komisije brezplačno opravljale. Ob enem smo prosili g. dr. Radeja, takratnega namestnika deželnega poglavarja, da nam je pripomagal izposlovati pri deželnem zboru odpis dolga 10.000 gld., katere je bil okrajni zastop dolžan deželnemu odboru. Naklade 35% so se takoj znižale na 30%, katere se še danes pobirajo. Kljubu temu, da so se doklade takoj znižale, se je vendar v teku 12 let izplačala že velika svota dolga, namreč 28.000 gld. Tudi hranilnično premoženje se je izdatno poboljšalo, tako da ima danes 32.000 gld. rezervnega zaslada.

Vse volitve zadnjih 12 let so bile več ali manj mirne. Toda letos se kaže, da bodo jako burne, ker Stiger s svojimi pristaši obdeluje vsakega volilca bodi osebno, ali pisemo. Sedaj nastane vprašanje, zakaj se ravno letos Stiger toliko briga za volitve? Ali mari hoče svojega bratiča, celjskega župana posneti? Nekaj gotovo hoče svetu pokazati, da županuje v Slov. Bistrici župan strogo nemškega mišljenja. A to ni vse. Ampak poglavitna stvar je vse nekaj drugrega. Mestna občina nima primernih stanovanj za oficirje dveh dragonskih eškadronov, a tudi denarja nima, da bi se zidal potrebno poslopje. Iz te zadrge misli Stiger mestni občini pomagati z okrajnim zastopom. Misli si, ako dobimo jaz, gospod Stiger in moji nemški in nemčurski privrženci okrajni zastop v svoje roke, tedaj postavimo za hranilnico imenitno poslopje za 35—40.000 gld. Plačal bode okrajni zastop z rezervnim hranilničnim zasladem. Glejte kmetje, Stigerja in njegovo stranko! Nemška mestna gospoda in njeni verni pajdaši v okraju uporabljali bodo Vaš denar za mestne, a ne za Vaše kmečke koristi. Kajti Vam novo hranilnično poslopje ne prinese nobenega dobička, pač pa Vam požre ves rezervni fond, ki pa se sedaj komaj zadostuje za pokritje vlog. Za oficirje naj skrbi mesto, ne pa okraj! Rezervni fondi niso v prvi vrsti za zidanje hiš, ampak za pokritje vlog.

Tudi se namerava napraviti električna železnica od postaje do Gornje Bistrice, kakor hitro se za pokritje garantira. Najbrž si tudi

tukaj mestni gospodje pobožno mislijo, kaj bi bilo ko bi nam hotel okrajni zastop garancijo prevzeti. Ali slišite kmetje? Mestna gospoda se bo vozila, Vi pa boste denar dajali! V kratkem smo pokazali, kaj se nam vse zgoditi, če se mi veleposestniki ne oklenemo naših voditeljev in se ne držimo strogog discipline, da volimo vsi kakor en mož. Stopimo torej odločno na volišče 22. t. m. ne dajmo se od nikogar pregovoriti, bodisi potem kdorkoli hoče. Od nas je odvisna sedaj osoda našega okraja, veleposestniki, vzamimo jo v svoje roke, da nam ne bode zamogeli nihče očitati, da nismo bili možje. Če bi nam pa tudi bila osoda nemila, kar pa ne bo, ako ostanemo trdni in jekleni, imamo pa vsaj samozavest, da smo storili svojo dolžnost. Vam, g. Stiger, pa svetujemo, da si ne delate prevelikih upov, ker zmagali še niste, a propasti pa znate. Več volilcev.

Celovec. (Gospodarska zadruga v Sinčivasi) otvoril svoje novo skladišče v nedeljo 22. oktobra in ne 15. oktobra, kakor je bilo popred namenjeno. Pri delu so nastopile nekatere ovire in se mora otvoritev vsled teh za 8 dni preložiti. Govorili bodo pri otvoritvi č. gg. dr. J. Šusteršič iz Ljubljane, Kač iz Žalca in Grafenauer iz Brde.

Gostje iz Štajarske pridejo lahko z vlastkom opoldne in se vrnejo zvečer. Ker je pa Sinčivas zase mala vas pri železniški postaji in ker ta dan morebiti ne bo varno hoditi v mesto Velikovec — za varnost Sinčivasi skrbeli bodo stotine naših kmetov — prosimo, da bi se gg. gostje popred naznanih g. vikarju Podgorcu v Celovcu, da se obed prisrbi za goste v skladischi. Otvoritev podružnice v Velikovcu, ki bi se imela vršiti preteklo sredo, se je morala tudi odložiti za en teden. Na dan 22. oktobra bode tedaj v Sinčivasi zbranjanje, upamo sijajno, kakor še malokatero. — V nasprotnem Velikovcu pa se bo baje isti dan sešel liberalni »Bauernbund«. Dva tabora, med kojima se bo zdaj boj začel na življenje in smrt. Boj pričnemo z veselim prepričanjem, da bomo zmagali le mi.

Malanedelja. (Vobrambo.) V zadnjem listu »Slov. Gosp.« navaja v svoji obrambi g. nadučitelj Cvahte, da se mu je z notico, prijavljeno 14. septembra t. l. v »Slov. Gosp.« hotelo le poleno pod noge vreči, zakaj? — zato, ker je bil nekemu tukajnjemu »autokratu« preveč v karte pogledal.

Ni moj namen preiskovati, se li res nemški jezik na naši šoli tako skrbno neguje, to naj dokaže g. dopisnik omenjene notice. Kar pa se tiče gledanja »kart«, osmeljujem si g. nadučitelju javno reči, da še moja »karta« zmiraj toliko zaupanja in spoštovanja zauživa, bodi si med ljudstvom ali pa tudi med narodnomislečim učiteljstvom, kakor njegova ugledna drevesnica, na kateri naj bi se naša deca v gospodarstvu urila. Spoštovanjem Anton Božič, župan in kr. šolski nadzornik.

Razne stvari.**Iz domačih krajev.**

(Mil. knez in škof) so darovali za dijaško kuhinjo mariborsko 30 K.

(Imenovanje.) Deželnega sodišča svetovalec v Mariboru, dr. Maks Bouvier, pride kot državni pravnik v Celovec. Adijo, nobena slovenska solza ne poteče za njim.

(Zeleznica ob Sotli.) Železniško ministerstvo je z odlokom z dne 24. sept. dalo Štefanu pl. Daubachiju v Zagrebu dovoljenje za navadnotirno železnico od Dobove pri Brežicah proti Blagonskemu, Starivasi, Polju in Sv. Križu pri Rogatcu.

(Iz Slov. Bistrike) nam pišejo: Ker nimamo tukaj Slovenci trgovine z železnino, treba bo nam misliti na ustanovitev take trgovine. Zvezo slovenskih zadrug prosimo že sedaj potrebnih nasvetov. — V Spodnji Poljskavi pa nameravajo ustanoviti veliko

konzumno društvo, ako se ondotne narodne razmere kmalu za Slovence ugodno ne spremenojo.

(**Duhovniške spremembe.**) Odpust je dobil č. g. kapelan v Teharjih, Jožef Kržišnik, da dovrši na Dunaju modroslovne študije. V zavod Camposanto v Rimu je sprejet č. g. Avguštin Stegenšek, doslej kapelan v Selnici. Prestavljeni so č. gg. Ivan Jurko iz Slivnice pri Celju na Sladko goro, Anton Miklčič iz Sv. Vida pri Ponikvi v Makole, Jakob Palir iz St. Eme pri Šmarju v Selnico nad Mariborom, Miroslav Volčič iz Sladke gore v Teharje. V začasni pokoj je stopil č. g. Janko Šanda, dosedaj kapelan v Makolah.

(**Učiteljske plače.**) kakor jih je sklenil naš deželni zbor, so doble najvišje potrjenje. Od julija naprej bodo dobivali učitelji plače po novi uravnavi.

(**V vojno šolo**) na Dunaju je sprejet nadporočnik g. Martin Majcen. Imenovan je štajarski rojak.

(**Pri Malinedelji**) agitira za socijalno demokracijo nek Edi, čevljar na Vrhovnjaku ter priporoča in vabi ljudstvo na list «Ru-deči prapor.» — Pošteno slovensko ljudstvo, pozor!

(**Zreče.**) Daleč na okoli znani zidar Jurij Skaza je na cesti Vitanje-Dolič, sodeč da se bo prevrnil voz, z voza skočil tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo, desno pa močno poskodoval. Čeravno je ponesrečenec oseba že priletna, vendar je upanje, da bo mogel opravljati kmalu zopet svoje delo.

(**Pišece.**) Končali smo z vinsko trgovijo. Vina bo približno manj kot lani, a to, kar je, je dobro, ker so vinogradniki skrbno odbirali zdravo grozdje od nezdravega. Cena je že sedaj višja od lani od 18—26 kr. liter. Vinski kupci, požurite se! — Z novim letom dobimo novo pošto, ki je zelo potrebna. A čudno je od našega prečudnega gsp. barona, da hoče imeti pošto za svojo visokorodno osebo blizu svojega grada, vsi drugi pa naj bi iz Pišec hodili dober četrt ure prek hriba k pošti. To bi bilo lepo, to ne sme biti! Upamo, da bo poštno ravnateljstvo ukrenilo pametno po dejanskih razmerah, in se ne bo dalo motiti od muh posameznika. — Pod vodstvom č. gg. Lazaristov smo obhajali rožensko tridnevnu. Obhajancev je bilo okoli tisoč.

(**Iz sole.**) Gosp. Mirošav Šijanec, učitelj na Cvetu pri Ljutomeru, je imenovan c. kr. učiteljem na državni deški šoli v Pulju, gosp. Ivan Vrščaj, bivši učitelj v Ljutomeru, v zadnjem času na Dunaju, pa suplentom na c. kr. učiteljišču v Kopru. Gosp. K. Kveder, podučitelj v Račah, je dobil enako mesto pri Sv. Juriju ob juž. želez.

(**Mariborsko učiteljišče.**) Ker si je vadniški učitelj, g. Jakob Marin, vsled padca s kolesa zlomil levo nogo, nadomestuje ga v šoli gosp. F. Lichtenwallner, učitelj na okoliški šoli.

(**Zavedne občine.**) Več občin mariborske okolice na pr. Poljane, Studenice, Makole je prosilo za odstranjenje samonemškega pečata pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru in nadomeščenje s slovensko-nemškim. Prošnje so se naredile na notranje ministerstvo in so se oddale gosp. poslancu Žičkarju. Obenem se je tudi prosilo za slovensko uradovanje pri mariborskem glavarstvu. Da bodo prošnje uslušane, naj se vzdramijo tudi druge občine, posebno one po Slovgoricah. Občine se naj ne ozirajo na glavarja Kankovskega, kateremu bržkone take prošnje ne bodo ljube, ampak naj upoštevajo svojo narodno dolžnost.

(**Nemški hinavci.**) Ker smo v zadnjem uvodnem članku poročali, da bi se proti Slovenom postopalo celo drugače, tudi s puškami, ako bi delali take nemire kot Nemci zadnji čas, zavračali so nas nekateri nemški štajarski listi, da to ni res, da le ščuvamo ljudstvo. Še iste dni so prinesli nemški časniki novico iz Dunaja, da se delajo za dan, ko se razveljavijo jezikovne naredbe, skrbne

in previdine priprave. V vseh večjih krajih na Češkem bo isti dan pripravljeno vojaštro in orožništvo. Da bi se take priprave naredile tudi za Nemce, kadar nameravajo rogoviliti, čutili bi se Slovani vsaj enakopravne. Sedaj pa?

(**Slovenska zavarovalnica.**) Ker je glavni zastopnik banke «Slavije», gosp. Ivan Hribar, sovodenj one stranke, ki po svojih glasilih strastno napada cerkev in slovensko duhovščino, sprožil je «Slovenski list» misel o slovenski zavarovalnici zoper ogenj, pri kateri se naj v prvi vrsti zavarujejo vsa cerkvena poslopja na Slovenskem. V kratkem se bo vršilo ustanovno zborovanje.

(**Nemci so krivi.**) Da so bili vseh nemirov v Celju, ko so prišli tukaj češki dijaki, krivi edino le Nemci, dokazujojo neprestane obsodbe Nemcev pri celjskem sodišču. Zopet se nam poročajo nove obsodbe. Mestni uslužbenec pl. Sonnenburg je bil obsojen zaradi psovanja na 10 gld. globe in hlapac Leskošek, ki se nahaja v nemški službi, na 14 dnij zapora. — Sin celjskega župana Stigerja je bil dne 9. t. m. obsojen na 30 gld. globe, ker je slovenskim damam zasramujoče žvižgal.

(**Rajši v Dravo, nego v zapor.**) Dne 4. t. m. so prijeli delavca Antona Tuscha v Magdalenskem predmestju zavoljo tativine. Ko so ga gnali čez dravski most v zapor, vspne se Tusch naenkrat čez ograjo ter skoči v Dravo. Vse to se je zgodilo tako hitro, da je policaj videl svojega varovanca šele, ko je padel v vodo. Rešiti ga niso mogli več, tudi trupla še niso našli.

(**Učitelj Gostinčar**) je bil v nedeljo v Ljubljani. Udeležil se je po kolesarski dirki koncerta, kjer so se temu narodnemu mučeniku pripredale srčne ovacije. Nosili so ga po dvorani. Nemški listi so silno jezni, da so Slovenci, posebno vrli Žalčani učitelju Gostinčarju priredili povsod sijajen sprejem, ko je prišel iz celjskega preiskovalnega zapora. Zahtevajo, naj se ga nikakor ne postavi pred celjsko poroto, ker je baje v njej preveč Slovencev. Kakor slišimo, resnično ne pride pred porotnik, ampak pred posameznega sodnika, kjer se mu bo treba zagovarjati zradi prekoračenja potrebnega silobrana.

(**Nova železnica.**) Prihodnje leto se začnejo izdelovati načrti za železnično progo Velenje-Kamnik.

(**Nova Šifta**) pri Gornjemgradu. Naš vrli občinski zastop je sklenil dne 1. oktobra prosiči namestništvo, da se podržavi celjsko redarstvo z ozirom na napade, kteri se vršijo na mirne, po svojih opravkih v Celje prihajajoče Slovence in njihove goste.

(**Kranjske novice.**) Za učenje ruskega jezika se je v Ljubljani oglasilo 154 oseb. Ako bodo vstrajali, se bode za nekaj let za vsakim vogalom v Ljubljani čulo rusko govorico. — V Ljubljani se mudi mlad ruski učenjak gosp. Konstantin Radčenko ter proučuje narodopisne in krajevne razmere slovenskega naroda. — L. 1897 se je vknjižilo na kranjskih posestvih čez 11 milijonov novih bremen. Razbremenila pa so se zemljišča samo za štiri milijone. Tako propada kmetski stan! — V Strnici pri Postojni je požar vpepel celo vas, razven 5 hiš. Postojanske ognje-gasce je na poti ustavil medved, ki se ni hotel ganiti s ceste. — Javna poučna predavanja preskrbuje slovenska krščansko-socialna zveza Ljubljancam vsako sredo. Posnemanja vredno!

(**Poslanca Robiča**) je povabil minister-ski predsednik gosp. Clary k sebi na posvetovanje.

(**Kako nemški listi hujskajo!**) Nečuveno je, kako nemški listi hujskajo proti Slovenom. »Münch. N. Nachr.« pišejo o avstrijskih Slovanih: »Čehi nameravajo iztrebiti nemški narod«, »Slovan se da le tedaj omikati, ako zna nemški«, »Slovenskega slovstva ni«, »Sloveni niso veliko bolj omikani, kakor Culukafri in Hotentoti«, »Sloveni so docela manjvredni narodi«. Toliko laži, obrekovanj

in nespameti skupaj more le napisati samo nadut nemški časnikar.

(**Celjsko državno pravdništvo**) toži občinski zastop občine celjska okolica in pa celjski okraj zaradi razdaljenja celjske policije. Razdaljenje se je storilo s tem, da sta dva zastopa zahtevala podržavljenje celjske mestne policije. No, zatožencema gotovo ni vroče, tožbo bosta že vedela postaviti v pravo lu!

(**Poziv.**) »Slovenska krščansko-socijalna zveza« dobiva od mnogih strani pozive po dobrih gledaliških igrah, primernih našemu ljudstvu. »Zveza« ima nekaj takih iger pravljih in bi jih izdala v posameznih cenenih snopičih, ako se oglesi potrebno število naročnikov. Opozorjam na ta poziv sesteno društva na deželi, ki naj se v prvi vrsti zapisi med naročnike. Zadošča naznilo na dopisnici. Ako se do 1. novembra oglesi zadostno število naročnikov, izide okulu 15. novembra 1. snopič. Naznanila naj se posiljajo odboru »Slovenske krščansko-socijalne zvezze« v Ljubljani. Najboljše bi bilo, da društva naročé toliko iztisov posameznih iger, kolikor je v igri ulog.

(**Kolovozi po vinogradih.**) Iz vinogradnih krajev nam pišejo: Zadnja številka Vašega cenjenega lista je prinesla za nas vinogradnike neveselo vest, da bomo kaznovani, ako ne popravimo dostenjno cest po vinogradih. Na katero željo je izdan ta deželno odborski odlok? Gotovo na željo kakih par nemških gospodov, ki se ne morejo gladko kakor po mestnem tlaku pripeljati v svoje vinograde. Mi mislimo, da bi se ravno tem na ljubo ne smejo popravljati ceste med vinograde, kajti za mestne mehkužneže je dobro in zdravo, da si malo pretresejo svoje lene kosti. Mi sicer nismo proti popravljanju cest med vinogradi, toda deželni odbor bi moral vedeti, da to ne gre tako lahko in zato nam tudi ne bi smel pretiti s kaznijo. Ceste po vinogradih so navadno jako dolge in popravljanje bi stalo ogromne svote, kajih pa mi kmetje nimamo. Deželni odbor pa nam gotovo ne bo pomagal, saj nam niti okrajnih cest noče vsprejeti v svojo oskrbo. Našim nemškim bratom je bolj naklonjen. Pa če tudi bi nas dolgot cest ne strašila pred popravljanjem, vendar se moramo vprašati, kako jih naj popravimo, da bo poprava nekaj časa trpela? Toliko klancev, po katerih teče voda, toliko senčnih krajev, toliko hribov in nižav, hvala lepa, gospod deželni odbor, popravo takih cest lahko vzamete Vi v svojo skrb. Bomo videli, če tudi Vam ne bo denarja zmanjkal. Ne preganjajte nas kmetov s preti ranimi zahtevami, ne vznemirjajte nas s kaznijo, sicer bomo vstali mi kmetje, kakor en mož ter zaklicali: »Spodnji Štajzar nam pustite pri miru, tukaj smo mi gospodje!« Opomba uredništva: Proč od Gradca!

(**Jezikovni zakon za celo državo.**) V izvrševalnem odboru desnice se je sklenilo, da hočejo stranke, zastopane v desnici, izvajati skupni program, delati za udejstvenje jednakopravnosti vseh narodov Avstrije in zahtevati parlamentarno, večini vstrezočo, vlado. Tudi je bil vsprejet predlog Povšeta in tovarišev, da se mora jezikovni zakon skleniti za vso državo.

(**Prošnja.**) Slavnim županstvom in prečast. župnim uradom po Dolenjskem in Štajerskem: Marijana Blažetič, rojena Hadalin iz Klavž pri Podmelcu št. 53, Goriško, odišla je leta 1864 od tu se svojim drugim možem Ivanom Blažetič na Dolenjsko (Mahov malin) in potem ni za njima nikakega sledu. Nje sin iz prvega zakona, Štefan Božič, barvar v Klavžah (Podmelec), iskal jo je tam l. 1870, pa je bila, kakor se mu je pravilo, baje odšla na Štajersko, in vse povpraševanje po nji je bilo zaman. Zato je naprošen vsakdo, komur je kaj znano o osodi označene Marijaně ali o nje možu, naj blagovoli sporočiti to upravnosti »Slovenca« ali pa farnemu uradu v Podmelcu (pošta Podmelec).

(**Iz Sevnice**) se nam poroča: Pretečeni mesec je tukaj ženica A. Košar, rojena na

Blanci, izpolnila 100 let, a kljubu visoki starosti še je močna in zdrava, goni kravo na pašo in cepi drva. Letina pri nas je taka-le: Mošta smo dobili precej več od lani in prodajamo liter po 16—20 kr. Krompirja je obilo in je lepo debel. Žita so bila bolj slaba, ajda pa prav lepa. Slike so pri nas obrodile kakor že dolgo ne in smo jih prodajali po 1—2 gld. stari vagan.

(**Iz slovenjebistiškega okraja**) nam poročajo: G. Ludovik Kresnik je silno vzne-mirjen, da mu slovenski listi sedaj pred volitvijo izprašujejo njegovo narodno vest. Pa sas ne more tajiti, da si je tega sam kriv. Pri nas, kjer si stojite dve stranki nasproti, slovensko-kmečka in nemško-mestna, treba se je sedaj v zadnjih trenotkih pred volitvami strogo držati svoje stranke. Ludovik Kresnik sicer sam sebe še zmiraj šteje za Slovence, toda kako mu naj naša slovensko-kmetska stranka zaupa, ko pa se ravno sedaj vedno posvetuje pogovarja in brati z nemško mestno gospodarjem jo hvali ter nekatere nemškutarje tudi imenuje pred ljudstvom kot Slovence. Lud. Kresnik se bo tako dolgo posvetoval in pogajal z Nemci, da na zadnje ne bo ne udokrajnega šolskega sveta, ne udokrajnega zastopa, in celo nazadnje tudi ne več — občinski predstojnik v Črešnjevcu. Potem pa lahko stopi v politični penzion ter v njem premišljuje, kako daleč pride kmet v slovenjebistiškem okraju, ki noče odločno hoditi s kmetsko-slovensko stranko!

(**Žrtva celjskih tolovajev**). Uglédni narodnjak gostilničar g. Vrankovič iz Braslovča je tudi prišel gledat pozdrav Čehov v Celje. Na rahločutnega moža je čudno vplivalo živinsko tuljenje in žvižganje celjske nemške sodrge. Ko je šel potem domov, je vračajočega udaril neki nemški junak od zadej po glavi, prišel je domov ves razburjen ter se ni več pomiril, nego so ga morali pretečeni teden odpeljati v norišnico v Gradec.

(**Zitne cene**). Dne 11. t. m. so bile cene na dunajski borzi: Pšenica za jesen 8 gld. 54 kr., za spomlad 8 gld. 84 kr., rž za jesen 6 gld. 96 kr., za spomlad 7 gld. 37 kr., turšica za september-oktober 5 gld. 48 kr., za maj-juni 5 gld. 70 kr., oves za jesen 5 gld. 20 kr., za spomlad 5 gld. 68 kr.

Iz drugih krajev.

(**Ministerski predsedniki**) Grof Clary je od leta 1848. že 25. minister-predsednik in 22. pod sedanjim vladarjem. Metternichu so sledili le-ti ministri-predsedniki: grof Kolo-vrat, baron Pillersdorff, baron Wesenberg, knez Schwarzenberg (pod istim je stopil Fran Josip I. na prestol), grof Buol-Schauenstein, grof Rechberg, nadvojvoda Rajner, grof Bel-credi, grof Beust, knez Carlos Auersperg, grof Taaffe, pl. Plener star., vitez Hasner, grof Potocki, grof Hohenwart, baron Holzgethan, knez Adolf Auersperg, pl. Stremayr, grof Taaffe, knez Windischgrätz, grof Kielmansegg, grof Badeni, baron Gautsch in grof Thun. Kakor vidimo, so bili dosedaj skoro vsi ministri-predsedniki Nemci in plemenitaši.

(**Obsojen Slovenec**). Nek ljubljanski trgovcev se je pri kontrolnem shodu oglasil z besedo «tukaj» namesto z besedo «hier.» Dobil je za to pet dni zapora. Tako se nam vsiljuje nemščina! Iz Trsta pa poročajo listi, da so se tam smeli oglašati vojaki brez kazni tudi v italijanskem jeziku. Take pravice imajo Slovenci v Avstriji!

(**Nasprotnica omike?**) V katoliški cerkvi je 74 redov, ki se bavijo z judskim poukom in izmed teh redov imajo samo šolski bratje 1442 šol in 324.180 učencev. Za vse te šole država in dežela ne dado nič in se vzdržujejo z milodari. Ali je torej katoliška cerkev nasprotnica omike?

(**Najdaljšo brado**) ima neki 72 let stari kovinski delavec v Vandennu na Francoskem. Mož je 160 cm visok, njegova brada je pa 3 in pol metra dolga. Kadar gre na sprehod, ima brado pod pazduhu zvito, po zimi pa jo zavije okoli vrata, da ga varuje mraz!

(**Svatbe**) Nadvojvodinja Štefanija se baje misli omožiti z ogrskim grof. Elmerjem Lanyayem, ki je nastavljen pri avstrijskem poslaništvu v Londonu. — Grški princ Nikolaj se zaroči s hčerko črnogorskoga kneza, s Ksenijo. Ksenija biva zdaj v Petrogradu ter je znana kot nenavadna lepotica.

(**Koroške novice**) Okrajnim glavarjem v Velikovecu je imenovan g. Fr. Mayerhofer pl. Grüschnübel. Nemec, ki ne zna slovenski. — Beljačnom je cesar dejal, ko se mu je poklonilo odposlanstvo občinskega sveta: «Ne pozabite, da ste Avstrijci». Beljčani so namreč radi večkrat preveč nemški. — Deželno sodišče v Celovcu je določilo, da mora okrajno sodišče v Beljaku sprejemati slovenske tožbe in jih v slovenščini reševati.

(**Najmlajši nadvojvoda**) Nadvojvodinja Marija Valerija je porodila dne 9. t. m. v Val-seju nadvojvoda, kateri bo krščen v soboto dne 14. t. m. Pri krstu bo navzoč tudi presveti cesar.

(**V Srbiji**) so razmere jako žalostne. Vse vzdihuje pod težo Milanove samoljubnosti. Človek ne ve več, kako bi storil Milanu prav, ali kako bi delal, da bi ga vsaj ne razžalil. In če se čuti Milan razžaljenega, potem gorje človeku! Rusija težko gleda ravanje Milanovo in gotovo bo tako dolgo delala, da spravi Milana čez srbsko mejo. Bog dal, da se ji to kmalu posreči.

(**Poskušen umor soproge**) Kakor poročajo z Dunaja, je po noči dne 2. t. m. 28letni posestnik Lutz iz Offenbacha na Bavarskem ustrelil dvakrat iz revolverja proti svoji ženi, ne da bi jo zadel, potem pa je samega sebe nevarno ranil s tremi metki. Vzrok tej rod-binski drami je ta, da je Lutz zašla žena na kriva pota: nahajala se je pod nraovstveno-policijskim nadzorstvom. Mož jo je prosil, da se poboljša in vrne k njemu: a ko vse lepe besede nič niso pomagale, je poskusil umor, radi česar se bo imel seveda odgovarjati pred sodiščem. Lutza so spravili v inkvizitno bolbolnišnico.

(**Luccheni**) Dne 21. novembra se bode končal za Lucchenija samotni zapor. Po postavi se mu zapor ne sme podaljšati. Luccheni se vedno strogo drži hišnega reda jetnišnice. Dve celici ima. V prvi je njegovo »stanovaje«, v drugi izdeluje šatulje. Obe celici skozi okna ne dobivate samo dnevne svetlobe, celo solnce večkrat posije v samotni Lucchenijev zapor. Luccheni mnogo čita. Zelo rad bi bral časopise, katere vedno zahteva. Doslej je došlo najti samo 12 pisem, v roke jih je dobil 11. V pismih so bili samo pobožni pozivi k pokori. Jedno pismo je bilo šifrirano in si ga policija ne more raztolmačiti. Morilec avstrijske cesarice se je v zaporu precej odebelen. Mnogim poštenim ljudem se slabše godi, nego Luccheniju.

(**Otrok v smrtni nevarnosti**) 2-letni sinček uradnika Vlaha zašel je na v bližini se nahajajočo železnično progo postaje Svan-tonoviške na Gorenje-Avstrijskem ter se tam, ne da bi ga kdo opazil, igral s kamenčki, ko je kmalu na to pripahal v postajo osebni vlak. V zadnjem hipu opazil je otroka vlakovodja, toda bilo je že prepozno in vlaka ni mogel ustaviti več. Vlak je sunil otroka k tlem, in ne da bi se zganilo, ležalo je dete na tleh. In glej čudo, ostalo je, potem ko je ves vlak vozil čez malo telesce, nepoškodovan! Dobil je le par neznatnih prask.

(**Kotel je razletel**) na ruskem parniku »Nikolaj« blizu Petrograda; trije mornarji so mrtvi, eden težko ranjen. V strahu in nedruži, ki je nastal vsled eksplozije, je palo nekaj oseb s krova in so se potopili dva možka in ena ženska.

Društvene zadeve.

(**Pevsko in bralno društvo Maribor**) v Mariboru naznanja Slovencem v Mariboru in okolici, da priredi dne 3. decembra t. l. zvečer ob 6. uri v veliki dvorani »Narodnega doma« Miklavžev večer. Vspored, katerega pravočasno objavimo, bo za

Maribor posebno zanimiv in sicer petje, tamburanje, komičen prizor in jedna igra; glavna točka bo seveda »Miklavž« s spremstvom, ki bo pridne otroke obdaroval, a hudobnim tudi pokazal svoj upliv s »parkelji«. — Zadnjič smo nekoliko ošibali, da društvo ne dobi podpore od rodoljubov, na katere se je zupno obrnilo. Danes uže lahko poročamo zadovoljstvom, — da dneski uže po malem dohajajo. Vrinila se je tudi neljuba pomota, ker g. predsednik dr. Pipuš ni daroval 3, ampak 6 K. — Kdor iz prijaznosti novo prerojenemu društvu hoče kaj pokloniti, naj blagovoli doposlati na predsedništvo: Dr. R. Pipuš, odvetnik, Maribor.

(V »Narodni dom«) III. nadstropje naj doindej slovenski mladeniči in gospodičine, ter se vpisajo v bralno in pevsko društvo. — Časopisov je veliko, kakor tudi knjig na razpolago. Vpisuje se vsak dan od 7 ure zvečer.

(Za šolo na Muti) poklonil kvartet s kibici 13 kron.

(**Bralno društvo**) v Št. Pavlu pri Preboldu priredi 15. oktobra po večernicah društveno zabavo. Gospod M. Jelovšek bo imel podučni govor o živinoreji in potem sledi srečolov v korist bralnega društva.

(**V Braslovčah**) se snuje kmetijska zadruga, dotično zborovanje bode vodil gosp. Ivan Kač iz Žaleca, na dan 15. t. m. ob pol četrti uri popoldne v prostorih gsp. Antona Plaskana v Braslovčah. Ker se posebna vabilna ne bodo razpošiljala, vabi tem potom k mnogobrojni udeležbi najljudnejše osnovalni odbor.

(**Načelništvo Zveze spodnještajarskih zadrug**) se je zbral dne 9. t. m. v mariborskem »Narodnemu domu« ter si izvolilo namestnikom načelnika dr. R. Pipuša, blagajnikom Jož. Cerjaka in tajnikom A. P. Korošca. Zajedno se je poskrbelo vse potrebno za vknjiženje Zveze. Zveza vabi sedaj vse štajarske rodoljube, da pristopijo v neno kolo bodisi kot udi bodisi kot podporniki. Ud Zveze lahko postane vsaka zadruga in vsak posameznik, ki je že ud kakega zadružnega zavoda in ki vplača enkrat za vselaj 10 K pristopnine ter vzame vsaj en delež à 30 K. Podpornik Zveze postane lahko vsakdo. Rodoljubi, ako hočete, da Zveza deluje točno, vspešno in vplivno, pristopite k njej ter ji vdahnite življenje z denarjem!

(**Kmetijska zadruga**) pri Sv. Jakobu v Slov. goricah je ustanovljena. Na nedeljskem shodu je takoj pristopilo 40 kmetov k zadrugi in se je tudi takrat izvolil odbor. Živeli za napredok svojega stanu vneti jakobski kmetje! Sosedje, ki še nimate zadruge, ustanovite si jo tudi vi!

(**Vabilo k društveni zabavi**), katero priredi bralno društvo v Št. Pavlu v Savinjski dolini dne 15. t. m. popoldne ob pol 4. uri v gostilni pri Peku v prid lastni blagajni in šolski mladini s sledečim vsporedom: 1. Pоздrav. 2. Poučni govor o kmetijstvu govoril g. Jelovšek. 3. Srečolov. 4. Prosta zabava. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

(**Pri Sv. Jakobu v Slov. gor.**) se bode dne 24. t. m. vršilo slovesno odkritje nagrobnega spomenika tamošnjemu umrlemu učitelju g. Rudolfu Hergouthu. Tovariši in znanci naj s svojo prisotnostjo pri odkritju pokažejo svetu, kako drag jim bil prerano umrli tovariš.

(**Parnik**) »Southwark« družbe »Red Star Linie« v Antwerpenu je vsled brzjava z dne 3. oktobra srečno dospel v New-York.

Listnica uredništva: G. dopisatelju iz Št. Jakoba: Za tokrat prepozno! Prijohodnjič! Prosimo Vas večkratnega dopisovanja! — Gosp. dopisnik iz Majšberga: Vaš dopis je tako oster, da bi brezdvomno prišel naš list s sodiščem v neljubo dotikto. Pritožite se tudi pri glavarstvu! — Gosp. dopisniku iz Št. Lovrenca v Slov. goricah: Pride o primerem času! — Gosp. B. Š. na Dunaju: V Mariboru jih je po domačih časniskih poročilih izstopilo okolo 70. Uradna poročila pa se niso izdala. Da med temi izstopivšimi ni nobenega Slovence, je samoumenvo.

Listnica upravnosti. — Gospod Fr. Grossman v Valahiji: denar sprejeli. Pozdrav!

J. N. Peteršič, Ptuj,

nasproti veliki vojašnici

(Ungarthorgasse štv. 6 zraven pošte), trgovina knjig, papirja, galanterijskega in norimberškega blaga, pisalnega in risalnega orodja, priporoča p. n. pisarnam, čast. duhovščini, g. učiteljem, slav. občinam, slav. krajn. šol. svetom, slav. društvo, kakor vsem gg. trgovcem in slav. občinstvu svojo novo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatega papirja (za cvetlice), za vezanje knjig itd.,

zalogo raznih sedaj novo vpeljanih pisank in risank, dobrih svinčnikov, kakor angleških peres.

Nadalje priporočam zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, radirke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah,

posebno lep izbir papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah (kasetah),

najbolje strune za citre, gosli, kitare in tamburice, velik izbir tintnikov, albumov in okvirje za fotografije, spominice, žepne nože, mošnjice za denar, vsakovrstne pipe, izprehodne palice in vseh drugih v galanterijo spadajočih predmetov.

Nadejaje se, da me bode slav. občinstvo v mojem novem povzetju vsestransko podpiralo, beleži z velespoštojanjem

Gornji.

1

Kje se v Ptiju kupuje najceneje?

Le pri

Kajetanu Murko, na glavnem trgu št. 4.

Tam se dobiva za jesen in zimo sveže došlo **Jäger-jevo perilo za ženske in tudi otroke**, nogavice, ovratniki, bele srajce, obuvala za dom od dobre klobučevine vsake velikosti.

Priporočam tudi častiti duhovščini in vsemu učiteljstvu v okolici svoje prav izvrstno Jägerjevo perilo po najnižjih cenah.

Opozarjam nadalje vse šole v okolici da imam po najnižjih cenah na prodaj **pavole, preje, volne, stramina** za ženska ročna dela.

Podlago za vsako obleko priporočam prav toplo krojačem in šiviljam.

1-3

Proseč prav obilnega obiskovanja, obljudujem najnižje cene in solidno postrežbo ter ostajam

z odličnim spoštovanjem udani

Kajetan Murko v Ptiju na glavnem trgu 4.

Avtomatična past za množico živalij.

Za podgane gl. 2, za miši gl. 1-20. Vlovi v eni noči, ne da bi se pazilo na njo, do 40 komadov, ne zapusti nobenega duha in se stavi sama. **Past za ščurke** (grile) „Eclipse“, polovi v eni noči po 1000 ščurkov ali grilov. Stane gl. 1-20. Povsod najboljši vspehi. Se posilja proti poštnim povzetjem.

8-12

M. Feith, Dunaj, II., Taborstrasse 11/b.

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik gradiščine Goltsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči, naturni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabočkom 6 gl. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gl. 50 kr. se vedno dobivajo pri Al. Quandest, Maribor, Gospiske ulice. 36-50

Posestvo Cezlak

z gostilničnim in branjarskim obrtom v občini Kot ob cesti, ki vodi iz Oplotnice v Lukano, daje se z ugodnimi pogoji v najem za več let. Na posestvu je tudi granitni kamenolom s potrebnimi stanovanji za delavce, kateri bi se eventualno tudi dal v najem.

Podrobno se izve pri „knežjem oskrbništvu v Konjicah.“ 3

Dr. Anton Vilímek, okrožni zdravnik na Ljubnem

uljudno naznanja, da se je povrnil od svoje vojaške službe iz Prage in da se bo sedaj poleg zdravilstva pečal tudi s celo **zobozdravniško** tehniko.

Ljubno, 3. oktobra 1899.

1-3

Dr. A. Vilímek,
okrožni zdravnik.

Za pranje pri boleči koži pri

Ijudeh in živalih

ni boljšega sredstva, nego

Schichtovo patentno milo

(trdo kalimilo)

z znamko laboda.

varstvena znamka.

V obče je znano, da je to milo najboljše sredstvo čistiti **volneno in svilnato robo**,

ter da prav lepo pere pri najmanjšem trudu in največji varčnosti obleke belo perilo. To milo dvakrat več izda, kakor vsako drufio. — Če se v kakem kraju ne prodaje, obrni se naravnost do tvrdke, ki pošlje za 2 gld. 50 kr. franco po celi Avstriji in Ogrski zavoje po brutto 5 kgr.

1-8

Jurij Schiet, Aussig a./Elbe, tovarna mila, sveč in olja.

Največja tovarna teh izdelkov v Evropi. — Schichtovo patentno milo je bilo na internacionalni razstavi na Dunaju 1894 odlikovano z zlato kolajno.

Slav. občinstvu in častiti duhovščini v Slovenski Bistrici in okolici se naznanja, da se dobiva v trgovini

A. PINTER, v Slovenski Bistrici

pri farni cerkvi za zimo pripravljeno blago za mnogovrstne obleke, moške in ženske. Blaga se je mnogo nakupilo po ceni, ter se bode tudi po prav nizki ceni oddajalo.

Tam se dobri razen vseh vrst najboljše špecerije tudi kar se posebno priporoča **Bartlnovo fosforovo apno** (Futterkalk) za živino in svinje. Žitni strup proti smetljivcu. **Ulatinovo** sredstvo za čiščenje vina, za en sod velja 15 kr., katero čisti v 24 urah.

Živinsko sol rudečno in kamenito. **Esanca** za domačo pijačo, nadomestilo jabolčnika. **Klobase za uničitev** podgan in miši. Velika zaloga **žganja** po čudovito nizki ceni, vsake vrste **železnina** itd., itd. **Kupujejo** se tudi deželni pridelki, kakor: jajca, kuretnina, žito, laneno seme, deteljno seme, bučno seme, orehe, kostanj, mališno štupo, suhe gobe, veštajn, korenine, cvetice itd.

Podružnica se nahaja v Gornji Bistrici in se tudi tamkaj tu navedene in druge reči priporočajo.

2 Postrežba prijazna in hitra!

**Umetno-obrtna delavnica
cerkvenih kamnoseških in podobarskih del**

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v Mariboru,

Kokoschnegg-Allee, Hilarusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo **nagrobnih spomenikov**. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramora, granita in sienita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

35

Naznanilo!

Kmetijska zadruga v Žalcu naznanja vsem onim kmetovalcem, kateri še niso nje udje, da se dobi **umetni gnoj kompost in tomaževa žlindra**, kakor tudi živinska sol pri:

Anton Kolencu trgovcu v Celju

v «Narodnem domu», 6

kamor se naj neudje zadruge obrnejo, bodo dobro, hitro in prav ceno postreženi.

Naznanja

se Vam, da se v novi žganjariji v barbarski ulici 7, v Ptui,

(v hiši kjer je poprej prodajalnica Martina Muršeca bila) **prodaja naravno domače žganje po zelo nizki ceni**. — Posebno se priporoča za delavce droženka, tropinsko in slivovka, katero tam v vsaki meri in po tako nizki ceni dobite. Poskusite in prepričali se bodete, da je tam resnično dobro kupiti in da bo vsaki z žganjem zadovoljen.

Al. Mir. 10

Umetno
**stavbarsko-klesarski obrt
Murnikovih naslednik.**

Anton Gajser,
lastnik.

Kaiserstr.-The-
atergasse št. 18.
Obstoji že
42 let.

Karol Kocijančič,
klesarski mojster.

v Mariboru.

Izdelujejo se umetni altarji, prižnice, krstni kameni, kipi, mavzoleji, grobišča itd. po lastnih in tujih načrtih.

Velika zaloga gotovih nagrobnih kamenov od mramora, granita in sienita.

Priznano nizke cene.

**Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.**

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

**Vožnje karte
in
tovorni listi
Ameriko.**

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,

ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck.

R. Pretner-Trst

Via Geppa 5.

Spedicijska in komisij. poslovница.

Vsprejema 3-3
vsakovrstna zastopstva.

Priporoča se slov. slov. trgovskemu svetu in drugemu občinstvu za vsake vrste pošiljatve bodisi o dovožanju v Trst ali izvražaju iz Trsta. Preskrbila vse potrebne manipulacije na carinskih uradih, vsprejemlje blago v pohranu. Opt na veliko izvežbanost, pridobljeni v 10-letnem delovanju v tej stroki zagotavlja lahko najcenejšo postrežbo. *Korespondenca v slov., hrvat., češčem, nemščem in italijskem jeziku.*

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod.

Zaloga pri **Ivan Jebačinu v Ljubljani.**

**Tiskarna sv. Cirila v Mariboru
priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu
vsakovrstne podobice, molitvenike,
rožne vence, svetinjice, križce.**

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinnejših podobic je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, **rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd.** — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevedenje bolnikov; križi s stojalcem, **svetinjice različnih vrst.**

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hôtele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilije (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Poslanci! Gospod Zoff je še vedno med Slovenci!

Slavnemu občinstvu v Ptiju in okolici naznanjam, da sem otvoril

v Ptiju,

● minoritski trg štev. 3. ●

zaloge moke in drugih mletvornih pridelkov lastnega paromlina in vabim p. n. občinstvo k živahnim naročilom.

Vodstvo zaloge je prevzel g. Emil Vouk.

Bilježi se spoštovanjem

Peter Majdič,

lastnik prvega avstro-egerskega popolno avtomatičnega paromlina v Celju. 2-3

Slomšekove „PRIDIJE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: «Vaje cerkvene zgovornosti» str. 1—150. — Potem I. del «Pridige ob nedeljah» (50) str. 51—248; II. del «Pridige ob zapovedanih praznikih» (20) str. 251—306; III. del «Pridige ob cerkvenih godovih» (12) str. 309—348; IV. del «Pridige ob godovih svetnikov sploh» (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupa 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštnino je 4 K.

Dobiva se v „tiskarni sv. Cirila v Mariboru“ pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjava. Škropilnice proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov. Aparate za sumporavanje lozov.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice tako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. — Ceniki brezplačno.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati.

Oelz-ova kava

<p>Zaloge manufakturnega blaga na debelo in drobno</p>	<p>Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.</p>
	<p>P. n. Velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam svojo veliko zaloge suknjenega, platnenega in modnega blaga za možke in ženske obleke, vsake vrste štofov, kamgarnov, pervijenov in toskinov črnih, gladkih in pisanih kašmirjev, najnovejše volne, perkalo in satinov v vseh barvah od najcenejše do najboljše vrste — volnenih in židanih robev, narejenih belih, pisanih in Jägerjevih srajc, kolarjev, manšet in najnovejših zavratnikov. Blago prijemam od prvih in najboljših tovarn, zategadelj sem zmožen vsakemu po najnižjih cenah postreči. Z odličnim spoštovanjem 1-5</p>

Franc Dolenc.

Zaloge manufakturnega blaga na debelo in drobno

Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.

Naznanilo.

Podpisani si usoja s tem naznaniti, da bode od 15. oktobra t. l. naprej uradoval v svoji lastni, poprej gosp. M. Srabotnik-ovi hiši št. 33 tik sodnije.

Konjice, 10. oktobra 1899.

Martin Kocbek,
c. kr. notar.

Pratike in koledarji

za 1900 se dobivajo na drobno in debelo v trgovini J. V. Peteršiča v Ptiju.

Prodaja se pohištvo in kovačnica. Naznanja se tudi, da se potrebuje kovač v občini, ki steje nad 60 št. Več pove upravništvo lista. 6-6

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Maribor. Največa žganjarska zaloge na Štajerskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestnike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapino.

Na prodaj!

hiša blizu cerkve sv. Jožefa na Studencih pri Mariboru. Vpraša se v prodajalni tobaka št. 109 2

Kovaških

izučenih delavcev potrebujem: dva delavca, da brusita sekire, pomagača, da zna že kaj s pomočjo ognja delati in enega močnega učenca, kakih 18 let starega. — Delavce sprejemem vsak dan do Martinovega za stalno delo.

Naslov: Franc Pristovnik, v Oplotnici pri Konjicah, na Spod. Štajerskem. 1-2

Slabi časi

vendar sladkor — zastonj!

Kdor pri meni 5 kg. Portokalo-kave a gld. 1-95 s poštnino vred po vsaki pošti naroči, dobi 5 kg. sladkorja — zastonj! Samo

Ivan Sajovic — Gradec
Murplatz 1. 3-5

Vizitnice zelo elegantno izgotovljene, oglednice, kuverte s firmo najceneje v tiskarni sv. Cirila, Maribor

KUVERTE
s firmo pripravoča
tiskarna sv. Cirila v Maribor

postaja bolj priljubljena, ker dela kavo zdravo, okusno in tečno.

Rudeči zavitki z belim trakom.

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celji
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zaloge raznovrstnega

špecerijskega blaga po nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, in jih bom dobro plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplj, laneno seme. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino. Kupim tudi suhe orehe, suhe in sveže hruške, želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstno pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Kupujem vsakovrstno sad-e za prešati kakor tudi namizno na cele vagone in tudi manj. Kdor ima kaj poslije ceno in vzorce.

Z velespoštovanjem 5—

Anton P. Kolenc.
„Pri dobrem pastirji!“